

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1370-1371/2498

นายประเสริฐ บุณนาโคจรัง นางเฮียง หรือกิมเฮียง หรือสำเนียง บุณนาโคจรัง น.ส.อนงค์ บุณนาโคจรัง นางเฮียง หรือกิมเฮียง หรือสำเนียง บุณนาโคจรัง

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 248, ป.พ.พ. มาตรา 1648, ป.พ.พ. มาตรา 1655, ป.พ.พ. มาตรา 1656, ป.พ.พ. มาตรา 1657, ป.พ.พ. มาตรา 1660

ย่อ / หลักกฎหมาย

พินัยกรรมนั้นจะทำได้ก็แต่ตามแบบใดแบบหนึ่ง (มาตรา 1655) โดยลงลายมือชื่อไว้ต่อหน้าพยานอย่างน้อย 2 คนพร้อมกัน (มาตรา 1656) โดยทำเป็นเอกสารเขียนเองทั้งฉบับก็ได้ (มาตรา 1657) ฯลฯ เมื่อปรากฏว่าพินัยกรรมนั้นทำขึ้นโดยเปิดเผยเป็นสามฉบับข้อความตรงกัน มอบให้ผู้รับพินัยกรรมไว้ 1 ฉบับ ผู้ทำเก็บไว้ 1 ฉบับ การทำมิได้มีการปิดบังอย่างใดเช่นนี้มีใช้เป็นพินัยกรรมทำตามแบบเอกสารลับแม้จะระบุไว้ว่าฉบับหนึ่งให้ฝากอำเภอกับเป็นเอกสารลับนั้น ก็เป็นการเข้าใจของผู้ทำว่าเอกสารที่ฝากอำเภอนั้น อำเภอย่อมเก็บลับเท่านั้นเอง ผู้ทำมิได้เจตนาทำเป็นแบบเอกสารลับและเพียงเท่านั้นยังมิทำให้พินัยกรรมนั้นกลายเป็นพินัยกรรมทำตามแบบเอกสารลับไปไม่

คำพิพากษา

คดีสองสำนวนนี้ ศาลชั้นต้นให้พิจารณาพิพากษารวมกันมาสำนวนแรกนายประเสริฐฟ้องว่าจำเลยบังอาจใช้นามสกุลบุณนาโคจรังโดยจำเลยมิได้มีความสัมพันธ์ทางใด ๆ กับวงศ์สกุลของโจทก์ ขอให้ห้ามจำเลยต่อสู่ว่า จำเลยเป็นภริยาพระพิพัชฌุมิภาค โดยชอบด้วยกฎหมายมาแต่ พ.ศ. 2477 จึงมีสิทธิใช้นามสกุลบุณนาโคจรังโดยสมบูรณ์โจทก์ไม่มีสิทธิห้ามสำนวนหลังนางสาวอนงค์ฟ้องกล่าวความทำนองเดียวกับคำฟ้องของนายประเสริฐและกล่าวต่อไปเป็นใจความว่าจำเลยไม่ใช่ภริยาที่ชอบด้วยกฎหมายของพระพิพัชฌุมิภาค บิดาโจทก์ จำเลยเป็นเพียงคนรับใช้มาได้เสียกับพระพิพัชฌุมิภาค หลังประกาศใช้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์บรรพ 5 แล้ว เมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2486 พระพิพัชฌุมิภาคกับจำเลยร่วมกันไปแจ้งความเท็จต่อนายทะเบียนอำเภอพระนครว่า จำเลยเกิด พ.ศ. 2461 และได้เป็นภริยาพระพิพัชฌุมิภาค ก่อน พ.ศ. 2477 ซึ่งไม่เป็นความจริง ความจริงจำเลยเกิด พ.ศ. 2464 พินัยกรรม 3 ฉบับที่พระพิพัชฌุมิภาค ทำขึ้นเป็นโมฆะเพราะทำผิดแบบตาม

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1660 จึงขอให้ห้ามไม่ให้จำเลยใช้นามสกุล และห้ามไม่ให้จำเลยเกี่ยวข้องกับกองมรดกของพระพิพัชฌุมิภาค กับขอให้พิพากษาว่าทะเบียนฐานภริยาและพินัยกรรมดังกล่าวเป็นโมฆะจำเลยคงให้การตั้งในสำนวนแรกและต่อสู่ว่า พินัยกรรมของพระพิพัชฌุมิภาค ได้ทำเป็นเอกสารลับไม่ศาลแพ่งฟังว่าจำเลยเกิด พ.ศ. 2464 แต่พระพิพัชฌุมิภาค แจ้งผิดไปเป็น พ.ศ. 2461 แม้จำเลยจะเกิด พ.ศ. 2464 และจำเลยเป็นภริยาพระพิพัชฌุมิภาค นั้นจำเลยก็อายุ 14 ปีแล้ว ตามทะเบียนที่พระพิพัชฌุมิภาค แจ้งไว้ นั้นปรากฏชัดว่าจำเลยเป็นภริยาพระพิพัชฌุมิภาค มาแต่ พ.ศ. 2477 ขณะจดทะเบียนจำเลยก็มีบุตรกับพระพิพัชฌุมิภาค ถึง 3 คนแล้วฟังสมจำเลยข้ออ้างของโจทก์ฟังไม่ได้ ส่วนพินัยกรรมนั้นมีข้อความตรงกันทั้งสามฉบับผู้ทำได้ทำเป็นแบบธรรมดาหาได้มีเจตนาจะทำเป็นเอกสารลับไม่ที่นำไปฝากอำเภอกับฉบับหนึ่งก็เพื่อป้องกันการสูญหายเท่านั้นพิพากษายกฟ้องโจทก์ และศาลอุทธรณ์พิพากษายืนโจทก์ทั้งสองฎีกาศาลฎีกาจึงฟังว่าจำเลยเป็นภริยา

พระพิพัฯ โดยชอบด้วยกฎหมายและมีสิทธิใช้นามสกุล ส่วนพินัยกรรมนั้นได้ความว่าพระพิพัฯ ได้ทำขึ้นโดยเปิดเผย ทำเป็นสามฉบับข้อความตรงกัน มอบให้ผู้รับพินัยกรรมไว้ฉบับหนึ่ง ตนเองเก็บไว้ฉบับหนึ่ง และได้มีการปิดบังการทำพินัยกรรมรายนี้แต่อย่างใด ไม่มีเหตุอย่างใดที่จะกล่าวว่าพระพิพัฯ เจตนาทำเป็นแบบเอกสารลับ ที่ระบุไว้ว่าฉบับหนึ่งให้ฝากอำเภอกับเป็นเอกสารลับนั้นก็โดยเข้าใจว่าเอกสารที่ฝากอำเภอกับอำเภอย่อมเก็บลับเท่านั้น มิได้เจตนาทำเป็นแบบเอกสารลับทั้งพินัยกรรมอีก 2 ฉบับก็ยังเปิดเผยอยู่ก็ยิ่งทำให้เห็นเจตนาของผู้ทำได้ชัดยิ่งขึ้น พิพากษายืน

องค์คณะ

มนูกิจวิมลอรธ · ดุลยพากย์สุวัฒน์ · ดุลยทัศน์ชนานัติ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/1370-1371/2498>